

Modestia cu care s-a prezentat, sinceritatea cu care s-a dezvăluit, ne recomandă acest colectiv, în care se pot cu certitudine realiza fapte de artă.

Mihai Crișan

Teatrul de Stat
„Valea Jiului”
din Petroșani

ESTE VINOVATĂ CORINA?

de Laurențiu Fulga

Anna Dukász și Lajos Peterffy în „Cine ești tu?” de Paul Everac la Teatrul Maghiar de Stat din Sfântu Gheorghe.

Reluarea la Teatrul din Petroșani, a unui text cum este acela al lui Laurențiu Fulga, dedicat cu ani în urmă procesului moral, care-l implică pe toți cei ce au trecut nepăsători sau rigizi sau superficiali pe lângă adolescența Corina ni se pare îndreptățită de un îndoit argument: întâi, că publicul orașului este în cea mai mare parte alcătuit din tineri; apoi, că asemenea piese-proces, piese-avertisment, pe problema raporturilor dintre generații, sînt astăzi cu aît mai necesare cu cît lipsesc din portofoliile celor ce ar dori să le joace.

Drumul Corinei, de la adolescență la maturitate, trece — în piesa lui Laurențiu Fulga — printr-o dramă simplă, dar nu mai puțin tulburătoare. Eroina își imploră mama să-i dea „copilăria înapoi”, pentru că ceea ce a trăit la un moment dat e meschin, e josnic, e urît, și dărimă toate iluziile fragede ale unei vîrste frumoase.

Cu acest strigăt începe piesa, cu acest strigăt se termină.

Între aceste extreme se constituie un proces, în care autorul supune toate personajele, care au avut o contribuție mai mare sau mai mică în spulberarea brutală a iluziilor eroinei, la o confruntare cu propria lor conștiință. În același timp, sînt însă supuse confruntării chiar iluziile, dezvăluindu-se astfel că în formarea tinerei individualități s-au acumulat cu știrea celor vîrstnici, o seamă de construcții false, artificiale, de carton, firesc să se prăbușească la prima atingere mai dură cu realitatea. Strigătul de sfîrșit devine așadar și o condamnare a acelei educații, care crează

o imagine călduță, firavă și inconsistentă despre viață.

Invitat să monteze două spectacole — *Este vinovată Corina?* și *Vlaicu Vodă* — regizorul și pedagogul Ion Olteanu a zăbovit o vreme în mijlocul acestui colectiv și a făcut adevărată școală. Cu rezultate mai bune în piesa istorică, cu rezultate parțiale în piesa actuală. Aici, Corina e pretextul și celelalte personaje, eroii principali. Aici, spectacolul e dominat de alb, — în decor și costume; metafora — dacă metaforă poate fi numită — ne scoate din timp, din spațiul determinat, și ne poartă într-un cadru convențional, imaculat și rece, necruțător. Un merit evident în realizarea acestui cadru îl are scenograful Aurel Florca, care a înțeles intenția de sugestie tăioasă a regizorului și a creat-o în chip ireproșabil. Dacă și jocul protagoniștilor ar fi fost pe măsură, s-ar fi obținut o rezultat de incontestabil efect artistic. Dar jocul protagoniștilor nu e alb, nu e tăios, nu e implicat în cadrul pe care se desfășoară, și ceea ce părea a fi, la început, sentință și însinuire dramatică, nu mai e, în continuare, decît ilustrare palidă. Actorii nu știu să joace cu „conștiința”, n-au elocvență în această privință. Ei se remarcă, mai mult sau mai puțin, în fragmentele pe care le compun „la proces”. Și aici — ciudat — cele mai elocvente prin autenticitate sînt cele ce aparțin „spiritelor răului” — Ruddy (Mihai Clita).

Diana (Aurora Novăcescu), Venera (Maria Jurj). Procesul Mariei este demn și rectiliniu (Cecilia Teodoru). Corina începe pe un strigăt melodramatic, care stârnește ilaritate; nici la sfârșit tonul nu deține puterea de insinuare, insinuare așteptată, ceea ce ne face să credem că regizorul n-a sesizat o importanță schimbare de semnificații în replicile respective. În rest, interpreta Ruxandra Petra a făcut dovada unor resurse remarcabile, care o recomandă ca una din actrițele de bază ale ansamblului.

VLAICU VODĂ

de Al. Davila

Cu *Vlaicu Vodă* regizorul schițează un tablou vast, în care liniile dominante provin din compoziția mișcărilor și armonia plină de gust a culorilor. Din nou, meritele se împart cu realizatorii plasticii, de data aceasta, scenografa Teodora Dinulescu și autoarea costumelor, Maria Bortnovski. Vlaicu este învestmîntat în albastru, și prezența lui, pe fondul celorlalte culori temperate și diverse, are darul nu numai de a se distinge, dar și de a-i da o strălucire modernă. Prin contrast, evident, costumele Doamnei Clara se înfățișează în roșu închis. Modernă este concepută scenografia, mecanismul diversificării locurilor de acțiune funcționînd uimitor de simplu, numai prin manevrarea diferită a unor plăci suspendate. Dar, în afară de marea mobilitate pe care o înlesnește, această soluție mai prezintă și capacitatea de a spori gradul de expresivitate al spectacolului prin sugestiile mai ample pe care le provoacă, prin funcționalitatea ei perfectă. Apoi, spectacolul cîștigă în expresivitate prin riguroasa lui compoziție scenică, sirguincios executată de toți membrii ansamblului, care apar în această mare frescă istorică. Sint scene în care liniile de mișcare și de dispunere a grupurilor au o asemenea desfășurare încît stîrnesc de la sine admirația. Mai dificilă a fost omogenizarea ansamblului pe laturile lui interpretative, individuale. Aici se observă imediat discordanțe, se resimte izbitor distanța dintre cadru (modern) și conținutul interpretativ. Poate, pentru a realiza un acord, regizorul ar fi trebuit să fie el însuși pînă la capăt, modern, adică dispus să riște, adică îndrăzneț — și să-l distribuie, de pildă, în rolul titular pe singurul interpret ce practică un joc cu adevărat proaspăt în spectacol — Lucian Măscurel. Îl ascuți pe acest tînăr, rostind rar, simplu, punînd accent pe fiecare idee și pe fiecare nuanță, tiradele renașcentistului Pala, și te gîndești ce ar fi însemnat prezența lui în rolul inteligentului Domn al țării, constrîns să dejoace o conspirație atît de vicleană ca aceea a Doamnei Clara. Și,

păstrîndu-ne în cadrul impresiilor și sugestiilor, poate că tînărul interpret ar fi fost în măsură să transmită mai limpede și acea filiație spirituală pe care unele neliniști și simulări o realizează între voevodul român și prințul Danemarcei.

Să revenim însă la obiect. Spectacolul e ceea ce e, și interpretului lui Vlaicu, Dumitru Drăcea, nu i se pot opune nicicum aceste divagații personale. Ceea ce se poate spune e că n-are strălucire, n-are maiestate. Rolul lui e făcut din corectitudine palidă. Iar Doamna Clara, Chira Scarlat, ca să zic așa, nu se vede. Se disting, din ansamblu, prin forță și autenticitate Corvin Alexe (Groza Moldoveanul), Florin Plaur (Spătarul Dragomir), Nicolae Gherge (Costea Mușat).

G. Paraschivescu

Teatrul de Revistă și Comedie „Ion Vasilescu”

PĂCALĂ

de Ștefan Tita

Îndatorat de harurile sale și de meirea pe care o are de îndeplinit, Păcală, întotdeauna la curent cu problemele zilei, se reîntoarce în sat reciclat — inginer agronom, deh! — vesel, pus pe ghidușii, cum îi șade bine omului tînăr și de voie bună. Starea lucrurilor știute de personaj din aparițiile sale anterioare s-a schimbat de mult. Păcală e satisfăcut de această transformare a vieții satului, întru perfecționarea căreia e pus pe lucru. Năzdrăvanul va încurca planurile unor răuvoitori ai binelui comun, delapidatori din averea obștească, va limpezi hirjoana certăreață a unor tînci îndrăgostiți, ba chiar își va găsi și lui o fată cu care să colinde satul, astfel încît n-ar fi de mirare să-l aflăm într-o serie următoare pe pragul însurătorii.

Spectacolul, a cărui premieră a avut loc în sala arhiplină a căminului cultural din comuna Izvoarele, reflectînd animat și cu opinie viața satului, are un caracter agitatoric proeminent și face o bună propagandă teatrală în rîndul spectatorilor de la sate cărora le este destinat.

Comedia lui Ștefan Tita întrunește, pe coordonatele unei farse de factură populară, cîteva dintre calitățile cele mai iubite de public: replici hazlii și tăioase, o stare de spirit propice descărcărilor satirice, unele situații comice de efect. Muzica vioaie creată de Elly Roman, înșirînd pe firul melodic ecouri de cîntec popular, este adecvată spectacolului.